

Het laatste kievitsei

Eerste druk © 2020 Wim Hartlief

ISBN: 9789 4644 86162

Uitgeverij: Brave New Books

Wim Hartlief

Het laatste kievitsei

De boodschappers van een nieuwe lente zijn migranten. Gelukzoekers avant la lettre. De kieviten, want die zijn het, komen onopgemerkt ons land binnen tot hun roep, piiiwiet, hoog boven de velden, hen verraadt. Acht maanden lang bevolken zij onze grazige weilanden en brengen hun jongen groot. Als in de vroege herfst rijen sombere wolken over het land trekken, worden de kieviten de aanzeggers van de naderende winter. Dan zwermen zij door de lucht en geven als schaduwen hun elegante waarschuwing af voordat zij naar het zuiden trekken. Hun verenkleed is gepast stemmig, zoals het hoort voor de aanzeggers van het sterven. Maar kieviten zijn ondanks hun sombere verenkleed allerm minst saai, de schijn bedriegt. In zonnig licht glanzen hun veren in vele schakering. Hun kopje is deftig voorzien van een kuifje, gelijk een dominee die op zondag getooid is met een befje.

Als bijzonderheid valt er over hen te zeggen, dat vanaf het midden van de negentiende eeuw tot 1969 het eerstgevonden kieitsei verpakt in een versierd mandje aan het staatshoofd werd overhandigd. Meestal door een drieste Friese boer.

De overpeinsing: 'Als er een eerste ei kan zijn, dan moet er ook een laatste kunnen zijn...'

De ontmoeting

Haar naam, Esther Opperman, zei hem niets. En haar foto bracht hem ook niet verder, evenmin als de kiekjes van haar..., kleinkinderen?

Wel herkende hij de plek waar haar profielfoto was gemaakt.

Op zijn vraag, waar zij hem van meende te kennen, kwam vrijwel onmiddellijk in haar chat terug: 'Hoeveel Esthers ken jij? Je bent me gewoon vergeten. Wat stom van me om te denken...'

Het zinnetje werd afgesloten met een emoticon in tranen en uitroeptekens. Een malle gewoonte het plaatsen van die icoontjes. Nog was hij niet overtuigd.

Ter verdediging schreef hij, dat zij voor hem onherkenbaar op de foto stond en dat zijn Esther blond was geweest. Zijn chat werd door haar beantwoord met een paar schaterende emoticons, met aansluitend het woord: 'Sukkel.'

Esther steekt haar hand op en komt in een drafje op hem af. De regen valt niet te ontwijken. Haastig trekt ze het portier open en stapt in. Een nanoseconde lang staat er een blik van herkenning op haar gezicht.

Ze is het, is zijn gedachte. Alleen haar haren zijn donker geverfd. Onwennig kijkt hij naar haar. Een moment staart ze recht voor zich uit. Met haar druipende paraplu rechtop tussen haar knieën geklemd. Ze zucht en draait haar hoofd opzij.

Hoelang is het geleden?

Veertig jaar, telt hij in gedachten terug. Precies in dezelfde maand ook nog. Je zou gaan geloven dat toeval niet bestaat. Haar ogen zijn nog altijd even blauw, zelfs in dit sombere licht. Het soort blauw dat bij hem van binnen alles laat trillen. Oogverblindend blauw. Esther is beniger geworden in haar gezicht. Een verschraling zoals je wel vaker ziet bij vrouwen die door de overgang zijn gegaan. Vruchtbaarheid brengt vet op de botten. Nog altijd is zij een schoonheid. Het verbaasde hem, dat zij zonder

aarzelend instemde met zijn voorstel om elkaar te ontmoeten. Zij steekt haar hand naar hem uit en buigt zich naar hem over.

De bedoeling is duidelijk. Onhandig geeft hij haar een kus, half op een gespannen mond en half in het luchtledige. Haar hand voelt koud aan. Wat zeg je tegen een vrouw die je lang geleden lief hebt gehad?

Met een blosje op beide wangen keek ze naar hem op.

'Ik ben Esther,' zei ze.

'En wie ben jij?'

Ze stond kaarsrecht en ze was zestien, wist hij. Esther droeg een nauw aansluitend bloesje en een grijs plooirokje tot over haar billen. Het was het hoogtij van de minirok. Daaronder droeg ze een onberispelijke witte onderbroek, wist hij kort daarna. Een paar dagen na hun kennismaking zag en hoorde hij, hoe zij het trappenhuis beklom op weg naar haar lokaal. Hij keek omhoog en kon niet nalaten om te fluiten. De akoestiek zou een beer uit zijn winterslaap halen. Een verschrikt hoofd kwam heel even over de trapleuning piepen. In de kantine kleurde ze dieprood bij zijn knipoog.

Haar ferm uitgestoken hand pakte hij voorzichtig vast. Volgens velen, achtergebleven met een gekneusde hand, kende hij zijn kracht niet. Daarvan had hij geleerd. Witte kniekousen tot net onder haar knie droeg ze en aan haar voeten zaten zwarte schoenen met ronde neuzen en een bandje over de wreef. Haar korte blonde haar en haar karakteristieke neusje met een knikje maakten haar gezicht pittig.

'Als kleuter op mijn gezicht gevallen en mijn neus gebroken,' vertelde ze later. Esther bleef hem stoer aankijken. Alleen de blosjes op haar wangen verrieden iets van ongemak.

'Dag Esther, ik heet Ahasveros.'

Rustig liet hij haar hand glijden. Ze glimlachte, knipperde met haar ogen en bloosde nog heviger.

Esther begreep het grapje dat hij maakte.

Voor serieus kunstenaarschap is het van het grootste belang om goed te kunnen kijken. Vanuit die kennis oefende hij zich in precies kijken en probeerde hij vormen te analyseren. Details leggen de ziel bloot, is de opvatting die hij aanhangt. Dus bekeek hij haar nauwkeurig van top tot teen en keek diep in haar ogen.

Achter dat blauw moest haar ziel als een lichtkrant te lezen zijn.

Ester knipperde niet. Ze zuchtte niet of draaide haar gezicht af en tikte hem ook niet op zijn vingers. Want die ervaring had hij inmiddels wel opgedaan.

Vaak werd hij afgesnauwd met de woorden: 'Kijk voor je vent of heb ik soms wat van je aan, griezel?'

Kunst kan rekenen op weerstand bij het volk. Zij bezweek niet onder zijn blik en bleef op haar plek staan en keek geamuseerd terug, met haar armen ontspannen langs haar lichaam. In haar ogen viel weinig meer te ontdekken dan openheid en dat bezorgde hem kippenvel. Geobsedeerd bleef hij naar haar kijken, tot ze zei: 'Er wordt op mij gewacht. Je hebt nu alles wel gezien, toch? Dag, Ahasveros.'

Wakker geschud uit zijn observatie zag hij haar weggelopen met een kaarsrechte rug.

'Veel succes..., hier,' gaf hij haar nog mee.

'Je moet scheiden. Ik wist niet dat het zo erg was.'

'Ik weet het.'

Esther zat op de rand van het bed. Boven hem de balken van haar logeerkamertje. Na zijn aankomst stopte ze hem gelijk in bed met de woorden: 'Kom eerst maar tot rust.'

Even daarvoor hoorde hij, een verdieping lager, haar douchen en dat hield een belofte in.

Voorzichtig trok hij haar naar zich toe. Ester boog mee, glimlachte en zoende hem op zijn mond, maar weerde hem zachtjes, maar kortdaad af en stond gelijk op van zijn bed.

'Ik roep je straks voor het eten. Wil je een aspirientje?'

Die Esther, zit nu hier naast hem in zijn auto, veertig jaar later en de regen klettert op het autodak. Het voelt alsof hij veertig jaar terug in de tijd gaat. Een soortgelijke spanning hangt als een gordijn tussen hen in. Elke spontaniteit wordt hierdoor verstikt.

Zijn ambitie om kunstenaar te worden was vele decennia terug gestorven. Geen talent was zijn conclusie. In ieder geval, te weinig talent. Maar goed kijken doet hij nog altijd, die reflex heeft hij niet afgeschaft. Elk plooitje in haar gezicht volgt hij van het begin tot het eind. Het zijn er niet veel. Beperkt tot een paar kraaienpootjes rond haar ogen en paar harde lijntjes rond haar mondhoeken.

Haar lippen zijn vol en niet zoals bij veel vrouwen van haar leeftijd smal en door hun liefdeloze levens tot een streep verzuurd. Wat wil hij van haar horen? Wat verwacht hij van de ontmoeting? Vaak is hij te haastig met zijn beslissingen. Veertig jaar zijn voorbij gegaan zonder contact en zij is getrouwd heeft hij gezien op haar pagina. Wat wil zij van hem? Is hij benieuwd naar wat er van haar is geworden? Of zoekt hij bij haar de bevestiging van een nooit vergeten liefde? Is het hun wens om hun jeugd terug te halen? Terug in de tijd om een vergissing uit te wissen. Zou dat mogelijk zijn? Hij laat de ruitwissler een zwieper maken. Heel even is er helder zicht.

‘Je bent weinig veranderd en nog altijd even knap,’ zegt ze plotseling voor zich uit. ‘Ook in het echt,’ voegt ze toe.

Hetzelfde schreef ze op zijn pagina, naast zijn profielfoto. ‘Je bent nog altijd even knap. Een mooie foto,’ schreef ze erbij.

‘Dankjewel, voor het compliment’ had hij geantwoord. Wat kun je anders zeggen?

‘Jij bent ook geen spat veranderd, Esther.’

Ze lacht een beetje en kijkt hem blij aan.

‘Echt?’

De regen druift langs de ramen. Het is een verdrietig gezicht. De zijramen raken beslagen. Het wordt tijd om te

gaan rijden, zodat hij de blower zijn werk kan laten doen. Na de uitgesproken complimenten valt het stil. Ongemakkelijk alleen met zijn gedachten. Er komen van haar kant geen vragen, geen uitgesproken gedachten of zinnen die hem inzicht geven in haar motieven voor deze ontmoeting.

‘Wat gaan we doen? Wat wil je? Iets eten, wat drinken of een stukje wandelen. Hoewel het weer er niet naar is om te gaan lopen. Zeg het maar.’ Zijn uithoudingsvermogen tot zwijgen is beperkt.

Hij ziet hoe zij haar rug kromt, rilt, haar handen op het dashboard legt voordat ze hem aankijkt en zegt: ‘Het spijt me. Dit is een vergissing. Sorry.’

Voordat hij kan reageren, doet Esther het portier open, zwaait haar benen naar buiten en opent haar paraplu. In hetzelfde draffe zoekt ze bescherming onder het dak van de abri, draait zich om en zwaait naar hem. Verbaasd kijkt hij haar na. Vreemde wending van het lot. Een onbegrijpelijke en een verwarrende. Een moment lang blijft hij naar haar staren om haar de gelegenheid te geven het absurde van haar beslissing in te zien. Er gebeurt niets bij haar. Dan draait hij de sleutel om. De motor broemt zachtjes. Esther glimlacht en steekt haar hand op. Geen groot gebaar, maar een voorzichtige zwaai. Een verdrietige glimlach meent hij ook te zien. Dit kan niet waar zijn. De motor gaat weer uit. Snel stapt hij uit, ontwijkt een paar plassen en binnen een paar flinke stappen staat hij bij haar.

‘Kom Esther. Ik begrijp je niet, maar soit. Je hoeft hier niet te wachten. Stap in, ik breng je naar huis.’

Ze knikt en zegt: ‘Is goed.’

Esther klapt haar paraplu dicht.

De auto zoemt gemoedelijk, de spinnende banden duwen spetterend grote plassen opzij. De ruitenwissers zwiepen het water van de ruit.

‘Je schreef, dat je me had gezocht. Waarom?’

Het is de enige vraag die nu relevant lijkt. Haar antwoord komt gelijk: ‘Ik wilde weten hoe het met je ging.’

‘Je bent getrouwd, zag ik.’

‘Ja, voor de derde keer.’

Drie keer trouwen, dat is niet mis. Dan geloof je echt in de liefde. Haar eerste scheiding, daar wist hij van. Daarna nog een keer getrouwd en gescheiden en opnieuw getrouwd. Zo had hij het niet kunnen bedenken.

‘Hoe heet je man?’

‘Bram.’

‘Is hij goed voor je?’

‘Ja, Bram is een lieve man.’

Bij elke naam heeft hij een gevoel, een idee bij de drager. Een naam deugt of deugt niet. Een Bram past bij haar.

‘Hier moet je rechtsaf.’

Ze rijden een jaren dertig wijk in. In de bermten staan kastanjabomen en de trottoirs aan beide zijden van de straat zijn breed. Het is stil op straat, logisch, de regen houdt de mensen binnen.

‘We zijn er bijna. Stop hier maar...’

Behendig stuurt hij de auto naar een open plek en schakelt terug en kijkt om zich heen. Hier ergens moet ze wonen. Nog voor de auto stil staat, hoort hij naast zich fluisteren: ‘Nee, toch maar niet. Ik heb me bedacht. Rij door asjebliedt, snel. Het maakt me niet uit, wat we gaan doen. Bedenk jij maar wat. Ik vind alles goed.’

Beheerst drukt hij op het gaspedaal, kijkt in zijn spiegels en schakelt op. Wat zegt het spreekwoord over vrouwen?

Even later draait hij de ringweg op. Het is zijn plan om dezelfde route te nemen als veertig jaar geleden. Benieuwd of ze zich dat nog herinnert.

‘Jij bent niet hertrouwd?’

Die vraag kun je op veel manieren beantwoorden. Vaak in geestig bedoelde eufemismen, maar daar is hij niet van, dus hij zegt zoals het is.

‘Ik wilde niet. Ik ben tevreden met mezelf.’

Aan de westkant van de stad, op de ringweg west, volgt hij het bord Winsum. De weg loopt vrijwel parallel aan de rivier die eeuwenlang de levensader was tussen de stad, de

Ommelanden en de zee. Bij Adorp kijkt ze hem verbaasd aan en bij Sauwerd vraagt ze: 'Wat ben je van plan?'

Boven het Hoge Land wordt de lucht zichtbaar dunner. Er kiert blauw tussen de loodgrijze wolken. Het regent niet meer. Een mager zonnetje overstraalt het uitzicht op de weg. Hij stuurt zijn auto door de bochten van een slingerende landweg met aan weerszijden een sloot. Hier is niets veranderd. De zonneklep gaat voor de zekerheid omlaag.

Veertig jaar terug zat ze ook naast hem in de auto. Een half jaar daarvoor was Esther gescheiden en bracht hij haar, na een paar dagen logeren, terug naar huis.

Esther en Fientje waren lid geweest van dezelfde vereniging. Zonder hartsvriendinnen te zijn bleef het contact tussen hen levendig. Daar kwam bij, Fientje ontfermde zich graag over andermans zorgen en verdriet.

Er werd, net als nu, amper gesproken. Haar zwijgen stoorde hem niet. De zon scheen en het werd warm in de auto. Esther keek naar buiten en hij had al zijn aandacht nodig bij het rijden. Hoe het gebeurde? Geen idee, maar er ontwikkelde zich een lome spanning. Zo herinnert hij zich die autorit. Hun schouders die in een scherp genomen bocht elkaar raakten. Haar vingers die zich vastgrepen in zijn dijbeen om rechtop te blijven. Gevolgd door haar snelle blik opzij die omlijst werd door een verontschuldiging lachje.

'Sorry, knijp ik te hard?'

'Ik kan er tegen.'

De auto vulde zich met een cocktail van aantrekkingskracht en fantasie. Althans bij hem. Er was geen plaats meer voor iets anders.

Misschien overdrijft hij die herinnering, maar niet veel.

Viriliteit die klonterde en cumuleerde tot een donderwolk. Tijdens het logeren was er niets wat de sfeer in de auto kon verklaren. Hooguit een paar zachte blikken van medeleven van haar met hem. Wat hij tijdens de rit precies

dacht, kan hij zich niet herinneren, maar het waren geen gedachten aan Fientje of het risico op ontrouw.

Esther zei niets, maar hij liep als vanzelfsprekend met haar mee. Zij opende de voordeur en ze stapten naar binnen. Achter de voordeur bleef zij staan en duwde de deur achter zijn rug dicht. Heel even keek ze naar hem op. Liet haar tasje vallen, duwde haar koffer opzij en legde haar armen om zijn

nek en deed haar ogen dicht. Ze kusten elkaar. Hun tongen krulden om elkaar heen. Blind en doof waren ze geweest. Aanraken mocht hij haar niet. Zijn handen werden op hun plek gehouden en bleven op haar heupen gefixeerd. Toch kan hij zich niet herinneren ooit voor of na deze gebeurtenis zo intiem met een vrouw te zijn geweest.

‘We kunnen naar Lauwersoog of Holwerd rijden en zien of we de overtocht naar Schier of Ameland kunnen maken,’ zegt ze.

‘Meen je dat? En Bram?’

‘Bram is niet thuis, hij is op reis.’

‘Twijfelde je daarom?’

‘Laat Bram erbuiten?’ zegt ze met een stemmetje.

‘Natuurlijk, helder..., zoals je wilt. Maar je begrijpt, ik wil dit een plaats kunnen geven. Waarom heb je naar me gezocht? Waarom wil je dit?’

‘Je stond op mijn bucketlist, als laatste to do. Net achter een lang weekend Parijs, met mijn zus.’

Ze grijnst en knijpt haar ogen tot spleetjes.

‘Ga je dood?’

Het zal toch niet waar zijn? In spanning wacht hij op haar antwoord.

‘Er zijn nog geen plannen,’ en ze legt haar hand op zijn hand en knijpt heel even.

‘Gelukkig maar.’

Soepel draait hij de provinciale weg op, richting Leens.

‘Zoek even op hoe laat de boten vertrekken? Mijn mobiel zit in mijn jaszak.’

‘Niet nodig, ik heb mijn eigen mobiel.’

Met snelle vingers toetst Esther wat ze vinden wil.

‘Lauwersoog om half vier en Holwerd ook om half vier, maar dat is logisch.’

‘Holwerd is nog zeker een uur rijden en Lauwersoog, minder dan een half uur. Zullen we naar Schier gaan? Het zal er wel rustig zijn.’

‘Wat vind je, hotel of huisje?’

‘Huisje. Zoek maar op accommodatie.’

‘Doe ik.’

Dan begint Esther heel hard te lachen.

‘Dit wil ik. Moet je horen, het huisje heet, Lust en Liefde en het ligt tussen de duinen op ongeveer 500 meter van het strand en wordt omringd door bomen. Zo staat hier in de omschrijving.’

‘Doen. Gelijk bellen. Hoe lang kun je wegblijven?’

‘Drie dagen.’

Met iets van ernst in haar stem meent hij te horen.

‘Langer gaat niet.’

‘Mooi, drie is goed.’

In gedachten ziet hij hoe Esther de voordeur van Lust en Liefde opendoet en naar binnen stapt. Zal het verleden zich herhalen?

‘Op Schier kopen we wel een paar T-shirts, wat ondergoed, tandpasta en tandenborstels, meer hebben we niet nodig, toch?’

Eenzaam voelt hij zich nooit. Op zijn gemak kijkt hij naar de wereld. Naar alle malligheid. Met de hoop dat de wereld hem niet ziet en gelukkig is dat ook niet vaak het geval. Het ging precies zoals hij had gedacht.

Achter de voordeur, legde Esther haar armen om zijn hals en kustte hem, l’histoire se répète. Zij wist het nog. Opnieuw werden ze blind en doof en deze keer namen ze zelfs niet de tijd om een bed in orde te maken.

Esther liet zich uitkleden. Naakt stond ze voor hem. Met hangende bagage, zoals ze zich verontschuldigde.

Prachtig vond hij haar. Zijn antwoord op haar onzekerheid maakte haar aan het lachen.

‘Ach, weet je, bij mij hangt het ook meer dan dat het staat.’ Nog altijd is hij rank als een dennetje. Hij heeft geen pappig buikje, maar ook geen sixpack. Als hij zich strekt vallen er verticaal rimpels in zijn vel. Zijn borstkast is niet meer hard en er lopen dunne huidplooitjes van zijn oksels naar zijn biceps, soit, het zij zo.

Dat mocht zij allemaal zien. Maar, hij is ijdel genoeg om te hopen dat zij niet de dubbele plooitjes onder zijn billen heeft gezien.

De seks was niet goddelijk. Voor goddelijke seks moet je jong zijn. Hoewel, de echte vraag is, in hoeverre seks goddelijk kan zijn? Of is dit dezelfde illusie, als hopen op leven na de dood. Ondanks zijn atheïsme heeft hij een slepende kwestie met De Almachtige.

Vroeger vond hij het maar gedoe, die schijnbaar collectieve opwindning rondom, ‘wat is goede seks en hoe krijg je goede seks en met wie heb je goede seks? De vraag was nooit, wat draagt het bij?’

Die discussies in de media, allemaal te veel. Bovendien gelooft hij, dat openheid op het onderwerp een negatieve bijdrage levert aan de discussie. Seksuele voorkeuren moeten na hun ontdekking privé blijven om te kunnen rijpen, is zijn mening. Voor hem was het ontwikkelen, in het geheim, veel opwindender dan het uiteindelijke resultaat. Want verliefdheid, is als jonge wijn, wel bedwelmend, maar nog niet volmaakt. Naar zijn mening, is goede seks niet het resultaat van de liefde tussen twee mensen of hun ervaring, maar de triomf van de op eikenhout gerijpte eigen fantasie.

In bed ging het niet van een leiendakje. Ouderdom is geen zegen in de liefde. Esther vond hem een lieve en zorgzame minnaar. Dat fluisterde zij in zijn oor bij het uitpuffen. Het bejaardenhuis wenkte, werd hem duidelijk binnen die dertig minuten. Voor hem lag er geen lauwerkrans op het kussen.

Hier onder de bomen, buiten in de zon, geniet hij van de stilte en het ruisen van de branding in de verte. De frisse geur afgegeven door een paar dennen prikkelt aangenaam zijn slijmvliezen.

Esther is naar het dorp gelopen. Ze gaat iedere avond voor hem koken, heeft ze beloofd. Hij probeert het niet als een tegenprestatie te zien.

‘Wilde je geen kinderen?’

‘Weet ik niet,’ antwoordde hij haar.

‘Met jou had ik kinderen willen hebben,’ zei hij na een pauze en keek haar aan: ‘Ja, met jou. Na de scheiding heb ik naar je gezocht.’

‘Echt waar? Dan had mijn leven er vast anders uitgezien.’

Het is niet zijn bedoeling om elk moment terug te gaan naar het verleden, maar die ene avond was bepalend geworden voor het verdere verloop van zijn leven.

‘Ben je wakker?’

Haar gezicht zweeft boven hem als hij zijn ogen opendoet.

‘We kunnen eten.’

‘Dat is goed en ik heb trek ook.’

‘Ik zie je zo beneden.’

Esther trekt de deur achter zich dicht en hij hoort haar de trap aflopen. Eten en dan? Opeens is hij klaarwakker en niet zeker meer of hij wel moet blijven.

Die gedachte smelt pinnig koud op zijn tong. Scheiden, hun huis verkopen en het kost hem vast zijn baan. De geest van de kleinburgerlijkheid komt bij hem boven drijven en neemt zijn denken over. Hij verafschuwt de bron, maar hij kan de gedachte niet verdringen. Het dilemma blaast zich op en verdringt zijn vastberadenheid om haar en zichzelf gelukkig te maken.

‘We waren niet goed wijs,’ zegt de Esther van nu.

‘Ik had moeten zeggen, ik wil niet dat je weggaat. Herinner je nog? Onze eerste ontmoeting. Ik moest vreselijk om je lachen. Ahasveros, was je naam, zei je. Een gereformeerd

meisje van het Hoge Land, zoals ik altijd zal blijven, worden die verhalen met de paplepel ingegeven. Wat een leukerd, dacht ik. En wat een geluk, hij is ook van mijn kerk.'

'Was je niet boos op me?'

'Je bedoelt, omdat je wegging? Nee, wel teleurgesteld, maar vooral teleurgesteld in mezelf. Mijn onmacht om niet te kunnen zeggen, ik houd van je en ik wil dat je blijft. Ik zag je onzekerheid.'

'En nu?'

Nog altijd gereformeerd wil hij haar vragen. Haar geloof in die kerk van de kleine luiden. Wat heeft die kerk haar gebracht? Twee ongelukkige huwelijken kon zij bijschrijven.

'Is Bram gereformeerd? En jij? Doe jij nog wat aan het geloof van vroeger?'

Telkens als ze opkijkt om te antwoorden, schemert het meisje van zestien nog door. Prachtig die vroegere laagjes als schaduwen te zien schuiven over haar gezicht. Esther, zijn verloren liefde, was de competitie voor iedere vrouw. Uit een mobiel klinkt zacht een melodietje.

'Het is die van mij.'

Esther staat op en pakt het ding uit haar tas en kijkt op het scherm.

'Sorry, deze moet ik nemen. Het is Bram.'

Esther die zich aanbood aan koning Ahasveros en hem zo bekoorde dat zij koningin van Perzië werd. Het verhaal van Mordachai, haar oom en pleegvader, die niet wilde buigen voor de grootvizier. De wraakzucht van deze rechterhand van Ahasveros. Voor de Joden in Perzië betekende dit bijna hun einde. Maar uiteindelijk ontkwamen zij aan uitroeiing door het tijdige handelen en de wijsheid van Esther.

In het boek Esther is God niet van de partij. Het is niet de Almachtige die het Joodse volk redt van de ondergang, maar een vrouw, Esther. Het Poerimfeest herinnert daaraan. Het is het feest van het lot, een vrolijk feest, een feest van veel eten en veel drinken.

Ahasveros wilde Esther ook de helft van zijn koninkrijk geven, maar ook hij was bang voor de consequenties.

In de achtergrond hoort haar zeggen: 'Waar zit je? Echt waar..., je bent thuis..., ach schande, maar liefde..., nee, dat weet je wel..., je zou pas over drie dagen..., nee, ik ben op Schiermonnikoog...'

Dan loopt ze weg, buiten zijn gehoor. Even later komt ze naast hem zitten.

'Klaar, Bram komt me morgen halen. Hij wil met alle geweld hier komen. Ik heb hem uitgelegd, maar hij liet zich niet overtuigen. Hij komt.'

De scheiding

'Je koffer heb ik gepakt en staat voor je klaar. Alles is schoon en gestreken. Wil je nog een paar boeken mee?'

Hij schudt met zijn hoofd: 'Die komen later wel.'

'Zoals je wilt. Maar voorlopig hoef ik je niet te zien. Blijf weg. Ik wil niet hebben dat je elk moment onverwacht bij mij op de stoep staat, begrijp je? Eerst bellen, als je nog wat mist. Waar kan ik je bereiken? Bij je ouders?'

Fientje oogt niet verdrietig. Ook niet boos. Eerder opgelucht. In de voorbije dagen hadden ze gepraat en de beslissing genomen.

Even daarvoor had hij zijn vrienden bij een biertje zijn dilemma voorgelegd. Iedereen had na een zucht, vrijwel hetzelfde gezegd en geadviseerd.

'Kom op, hak die knoop door. Nou nou, eindelijk, het kwartje is gevallen. Niet langer twijfelen. Je moet afscheid van haar nemen. Je hebt maar één leven en zij ook. Je kunt niet verantwoordelijk zijn voor haar gevoel. Je moet zo denken, je geeft haar ook een nieuwe kans. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen geluk, jij niet. Ach ja, het zal best aardig zijn, zo gezellig samen, maar jullie passen niet bij elkaar, klaar uit. Jullie hebben het lang volgehouden. Knap hoor en ga je daarom door voor de Koninklijke onderscheiding?'

Kwam er dan cynisch achteraan.

‘Of ga je naar haar? Wie is het?’

‘Er is geen haar.’

‘Maak dat de kat maar wijs. Jij kunt niet alleen zijn. Wie is het? Lieg me niet voor, want dat verdien ik niet.’

‘Nou dan ga ik maar,’ negeert hij haar dwingende toon en met een snelle beweging raapt hij zijn autosleutels van de tafel en stapt de kamer uit.

‘Als je me nodig hebt, bel je Briek maar. Hij weet ervan. Ook mijn post kan naar hem. Ik zal je niet lastigvallen. Briek geeft een boodschap wel aan me door.’

Fientje stond met de armen over elkaar in de deuropening en zwaaide naar hem toen hij wegreed. Bij haar en bij hem geen tranen. Aan tien jaar samen kwam die dag abrupt een einde. Afgezien van wat zakelijke briefwisselingen, zoals het opsplitsen van hun bankrekeningen, het opheffen van machtigingen, de ondertekening van de scheidingspapieren en de overdracht van hun huis, had hij nooit meer iets van Fientje gehoord of gezien.

De inboedel interesseerde hem geen bal. Spullen, dooie dingen en ook niet meer dan dat. Alleen een koffer op de achterbank. Geen echte opluchting, meer een opgeblazen buik en het idee dat de onthechting nog moest komen. Zijn gedachte aan de toekomst, de vermoeidheid van te veel luisteren en te veel praten en te weinig slaap waren dodelijk geweest.

Bewust liet hij Esther buiten beschouwing en noemde haar naam niet, want daar had Fientje niets mee te maken. Eerst naar zijn ouders. Vertellen dat zijn huwelijk voorbij is. Zijn vader zal vast een harde en ongenueanceerde opmerking oprispen.

Die zal niet vragen, waarom? Nooit liet hij medeleven zien. Zijn vader is een flegmatieke klootzak, een koopman die zich nooit uit de tent laat lokken. Wat mensen zeggen of denken, interesseert hem niet. Wat hij echt denkt kom je niet te weten, behalve als het iets is wat hem nauw aan het

hart ligt. Zoals huwelijkse trouw en grappen over geld uitgeven en geldbezit. Die grappen zijn in zijn ogen altijd ongepast.

Zijn moeder zal niet laten zien blij te zijn, maar ondertussen hopen dat hij weer thuis komt wonen. Dat hij zich weer onder haar vleugels schikt.

Op haar gezicht zal te lezen staan: 'Ik heb het je gezegd,' maar ze zal zeggen: 'Wat erg voor jullie, wat verdrietig. Weet je zeker dat je hier goed aan doet?'

Wat weet je als je achttien bent of twintig, wat weet je van het leven? Van alleen zijn, daar wist hij alles van. Om niet langer alleen te zijn, daar offerde hij zijn vrijheid voor op. Hij wilde niet nadenken over wat hij echt nodig had, hij wilde ontsnappen aan zijn jongenskamertje, aan de drukkende bemoeizucht van zijn ouders. Fientje was bloedmooi en ongenaakbaar in zijn ogen.

Zijn vriend Briek zei soms met ernst op zijn gezicht of met een schaterende lach, dit afhankelijk van de hoeveelheid pils die genuttigd was, dat hij zich in Fientje vergiste. Niks ongenaakbaar. Briek vond Fientje een bloedmooie, maar saaie muts met kapsones. Niet veel later, na hun eerste kus, deed Fientje niet moeilijk over seks. Zijn angsten en haar lichaam hielden hem op zijn plek. Pas na de scheiding werd hem duidelijk in welke val hij gelopen was. Naast bemoeizucht van zijn moeder kreeg hij ook te maken met de uitdijende invloed van zijn schoonmoeder op zijn leven. Fientje was niet geïnteresseerd in zijn ambities en zijn dromen lieten haar Siberisch koud. Zij weigerde haar schoonheid feestelijk te presenteren in zakelijk gezelschap. Fientje weigerde de prijsvrouw aan de carriëretafel van zijn ambities te zijn.

Zo was het gegaan. Zijn vader trok zijn wenkbrauwen op en zei: 'Zijn de sociale voorzieningen zo goed, dat jij de gevolgen van je frivoliteiten bij de samenleving kunt onderbrengen?'

Zijn vader was een sociaaldemocraat in hart en nieren, maar wel van de zuinige soort. Een soort van Willem Drees

in overtreffende trap. Zijn vader voelde belasting betalen als een burgerplicht en sociale voorzieningen noodzakelijk. Een verworvenheid waarvoor strijd was geleverd en hij had daar ook vrede mee. Maar die voorzieningen waren bedoeld, volgens zijn vader, voor de kanslozen in de kapitalistische maatschappij.

Voor die zielenpoten die ook in de stedelijke werkplaats voor aangepaste arbeid geen plek vonden. Sociale voorzieningen waren niet bedoeld om klaplopers te subsidiëren en zo hun maatschappij ondermijnende gedrag te belonen.

Zijn moeder nam hem in bescherming: 'Vader toch.... Ik vind het verdrietig, voor jou..., maar ook voor haar.'

Fientje werd op slag gedevalueerd tot een haar. Tot en abstractie, tot een van de velen.

Maar vervolgde zijn moeder vilein: 'Maar als blijkt dat het niet meer past, kun je beter uit elkaar gaan.'

De Noorderhogebrug is hij gepasseerd en hij rijdt parallel aan het Van Starckenborghkanaal op weg naar Adorp en dan door naar Sauwerd. Het water in het kanaal glanst in het licht en de bermen zijn grasgroen. Brede rietkragen wuiven in de wind.

Onwillekeurig gaat hij terug in de tijd. Zolang is het niet geleden. Nog op de lagere school zwommen hij en Job, zijn vriendje en de Duitse herder Kazan hier in het kanaal. Tussen het hoge riet lagen uitgespaard stukjes grasland. Beschut door een dijkje, met daarop een fietspad van asfalt omzoomd door hoge wilgen, vlier, bossen brandnetels en braamstruiken. Op elke warme dag, na schooltijd, spreiden zij hun handdoeken uit op het gras. Hun fietsen lagen tegen het dijkje. De kleren gingen uit, snel een zwembroek aan en dan het kanaal in. Kazan was geweldig, zodra Job en hij het water indoken, kwam de herder hen achterna. Volledig in de stress, hijgend van inspanning, want het dier moest kiezen naar zijn idee. Wie van hen moest hij als eerste van de verdrinkingsdood redden? Meestal was Job de Sjaak. Met rode schrammen op zijn rug van de

klauwende hondenpoten werd Job bij een arm gegrepen en tussen de knellende kaken van Kazan naar de kant getrokken. Wat Job ook tegen het dier zei of dwingend commandeerde: 'Zit en ga liggen, blijf, Kazan.'

Het hielp geen sier. Vaak bleven ze, om Kazan de stress te besparen en om hun ruggen te beschermen maar op hun handdoeken liggen. Een beetje teuten en je laten bruinen door de zon.

Job was besneden. Wat bij hem onzichtbaar bleef, behalve bij de wasbeurt, als zijn moeder het velletje omhoog schoof, showde Job open en bloot. Zijn twijg was getooid met een kaal eikelkje. Hun verbazing, herinnert hij zich nog levendig.

'Laat eens zien,' vroeg hij nieuwsgierig.

Job stak zijn buik naar voren en tilde zijn piemel tussen twee vingers op.

'Heb je dat altijd zo gehad?'

'Ja.'

'Doet het zeer?'

'Nee.'

Daarmee werd het onderwerp afgesloten. Als het niet zeer deed, was het van geen of weinig belang. De reden van het verschil bleef duister. Maar zij kozen bewust voor hun onwetendheid, want er thuis naar vragen bij hun moeders wilden ze niet. Moeders en vragen over piemels waren een niet voor handen liggende combinatie. Hun vaders? Die wisten echt helemaal niets, was hun ervaring. Veel meer dan wat gebrom en het advies: 'Vraag maar aan je moeder,' meer kwam er meestal niet uit bij de kostwinners. Het moest maar een raadsel blijven, besloten zij.

De eerste keer onder de douche in het voetbalkleedhok werd hem duidelijk, dat hij bij de meerderheid hoorde. Dit inzicht stelde hem op een bepaalde manier gerust.

Het raadsel oplossen werd daarmee overbodig en vergeten. Het woord besneden en de bedoeling leerde hij pas kennen na zijn puberteit. De ouders van Job waren geboren en getogen op de Zuiderkuipen.

Iedere zondagmorgen stapten zijn vader, zijn moeder en Job in de grote zwarte Citroën Avant Traction en reden zij naar Het Gedempte Zuiderdiep. Helemaal aan het einde, tegen de Zuiderkuipen aan bezochten zij een café, Het Zwaantje. Daar Frühschopte de hele buurt. Een keer mocht hij mee. Het café was niet groter dan een huiskamer.

Die geuren van bier en jonge klare, vermengd met de geur van verse koffie vergeet hij nooit. Het was gezellig en opwindend. Het werd zijn eerste cafébezoek en het zou niet zijn laatste bezoek zijn.

Zijn ouders gingen nooit uit of naar een café. Die hadden weinig op met kroegvolk.

‘Elke zondagochtend? Psstttt,’ siste zijn moeder afkeurend. Nu weet hij, dat zijn vriendje een Joods jongetje was en dat zijn ouders de oorlog hadden overleefd door ondergedoken te zitten bij een boer op het Hoge Land. Nu valt hem in, hoe grappig dat zwemmen was. Ondanks de reden waarom hij hier rijdt, lacht hij hardop. Die Kazan, was een herder met een ingebouwd Duits schuldgevoel, met een geweten. Mijn taak is het om Joodse jongetjes van de verdrinkingsdood te redden, heeft die hond gedacht.

Aan beide kanten van de slingerende provinciale weg liggen uitgestrekte weilanden. Een strakblauwe lucht omspant het land als een glazen koepel. Net als het kinderspeelgoedje wat na het schudden het laat sneeuwen op de Egmondse abdij. Het landschap wordt opgefleurd door honderden zwart en roodbonte koeien. Koeien zijn trage beesten. Herkauwers zijn piekeraars is zijn idee en piekeraars leveren per definitie geen vrolijke bijdrage aan het leven. Wie kokhalst met plezier een maaltijd nog een keer op om het nog een keer te kunnen malen? Alleen zure en vrekkege pessimisten, geeft hij zichzelf als antwoord.

Vanochtend, na het afscheid van zijn ouders, besloot hij door te rijden naar Esther. Voor Fientje en zijn ouders had hij dit plan verzwegen. Het ging hen niet aan. Alleen Briek wist van zijn plannen. En die had met zijn hoofd geschud

en tegen hem gezegd: 'Het is niet verstandig om van het ene bed in het andere te stappen. Gun jezelf wat tijd. Haast je niet. Probeer een paar anderen. Seks kun je overal krijgen. Het teefje loopt heus niet weg. Je kunt wel een paar dagen bij mij logeren. Maar ook niet te langer, want ik ben je snel zat.'

Briek lachte hard en sloeg hem op zijn schouder. 'Kom op, laat je niet kisten.'

Briek bedoelde het goed, maar hij wil niet alleen zijn. Hij moet haar zien en door haar gerustgesteld worden. Op een harde bank slapen, in een rokerige woonkamer was geen aantrekkelijk alternatief.

'Hoe anders is het gelopen,' zegt hij tegen de blauwe hemel. Oude spoken grijnzen hun gebitten bloot en lachen hem uit. Morgen komt Bram, haar man, om haar te halen. Een confrontatie waar hij niet op zit te wachten. Nog een nacht heeft hij haar voor zich alleen.

De achterblijver

Als student bezoekt hij regelmatig Schiermonnikoog. Om de stilte en de leegte vast te leggen. In die tijd begon het mooiste en breedste zandstrand van Nederland gelijk aan het einde van de Badweg. Tot zijn verrassing is het grootste gedeelte van het strand nu beplant met helmgras. Nieuwe duinen zijn nodig om het eiland te beschermen tegen de zee, dat zal de reden zijn. Zonder duinen geen Schiermonnikoog. Een grote groene wuivende vlakte strekt zich voor hem uit. Het strandpaviljoen nodigt hem uit om koffie te gaan drinken. Het paviljoen op hoge palen lijkt net op een spin die zich opricht. Strakke reclamevenen wapperen in de lichte bries. Het uitzicht vanaf het terras moet prachtig zijn. Het wordt eb, zo te zien. Een steile houten trap geeft toegang tot het paviljoen.

Het beklimmen van trappen wordt moeilijker voor hem. De artrose in zijn knieën laat zich voelen.

Vanochtend had hij Esther naar de boot gebracht. Dat leek hem beter dan op Bram in Lust en Liefde te wachten. Zij begreep zijn tegenzin. In hun laatste nacht samen paste alles perfect. Haar ogen schitterden van opwinding. Als twee verse vlinders ontsnapt aan hun ingedroogde omhulsel en glanzend opgewreven door het late zonlicht konden ze hun kwalen en tekortkomingen vergeten. Zij waren terug in de tijd. Alles was zacht en soepel aan haar geweest en hard bij hem.

‘We kunnen elkaar niet meer ontmoeten,’ had ze hijgend gezegd. Haar nagels klauwden in zijn borst. Wreed trok ze rode strepen in zijn vel.

‘Deze nieuwe herinnering is voldoende voor mij’ zei ze diep gorgelend en naar adem happend.

Esther rolde door tot ze op haar rug lag. Met haar benen uit elkaar en een natrillende boezem wapperde ze een tijdje met haar handen boven haar gezicht, voordat ze kon zeggen: ‘We kunnen facebookvrienden blijven.’

Uitgepierd hield hij zijn mond en vroeg haar niet: ‘Waarom is dit voldoende voor je en daarmee impliciet ook voor mij?’

Op de pier waren ze uit elkaar gegaan. Dat vond zij beter. Esther stond bij de voetgangersingang en hij stond tussen de karren met bagage van de vertrekkende passagiers. Bij het aanleggen van de boot zwaaide Esther uitbundig naar een man aan de reling. De man lachte breed naar haar. Die lach was voor hem te zien. Daarna stak hij beide handen in de lucht en zwaaide terug.

Een flinke vent met een kaal hoofd en hij was gekleed als een zakenman in vrijetijdskleding. Dat was wat hij kon zien van zijn rivaal. Zijn vooroordeel was onterecht, maar Bram zien stak hem meer dan hij had verwacht. Zo verscholen in de drukte was hij blijven staan kijken. Bram omarmde haar hartelijk en kustte haar.

Esther sloeg haar armen om zijn taille en legde haar hoofd tegen zijn borst. Innig verstrengeld liepen ze weg van de reling en uit zijn zicht. Esther keek niet naar hem om.

Daar had hij mee gerekend, maar een signaal van haar, 'alles is goed,' had hij gepast gevonden.

Jaloezie voelde hij niet, maar ook geen tevredenheid. Voor hem lag kaal de lange pier die hij moest aflopen om terug te komen bij Lust en Liefde. De geur van het wad ondersteunt zijn gemoed. Zilte vette klei vermengt met oud water en een dot dieselroet uit de uitlaten van de ferry. Gisteren had hij aan haar gevraagd: 'Wat vindt Bram hiervan?'

'Bram, weet dat ik naar je heb gezocht en ook van onze afspraak. Zolang ik niet zou meedoen aan een sentimenteel zoekprogramma op tv, vond hij het prima.'

'Weet hij ook dat wij samen op Schiermonnikoog zijn?'

'Nee. Dat weet hij niet.'

'Zou Bram de uitkomst van onze ontmoeting ook prima hebben gevonden?'

Iets van zijn frustratie wilde hij toch kwijt.

'Bram is een intelligente man.'

Daarmee sloot Esther het onderwerp af.

Nog op de pier belde hij de eigenaar van het huisje en boekte nog een paar dagen bij. Nergens anders, kun je beter alleen achterblijven dan op dit eiland. Hier is alleen zijn een zegen en geen straf.

In de gelagkamer brandt licht, maar het terras is leeg als hij gaat zitten aan een tafeltje bij het raam met uitzicht over de zee. Het is nog te vroeg voor de strandgangers en de families met kinderen. Uit de deur van de gelagkamer stapt een meisje met een schortje voor en bewapend met een dienblad. Het meisje is als een balsem op de wrange herinnering van een man op leeftijd.

'Goede morgen, wat kan ik voor u doen?'

Wat hij in gedachten heeft, houdt hij voor zich.

'Een cappuccino en heb je een croissantje-kaas voor me? En heb je ook de krant?' zegt hij zo vrolijk als zijn humeur toelaat, zonder te overdrijven.

'Natuurlijk hebben we dat.'

Het meisje draait zich om en loopt naar binnen.

Hij kijkt haar na, mooi om te zien. In de zomervakanties gingen Briek en hij, vaak drie, maar liever nog vier weken naar Schier om te kamperen. Daar deden zijn ouders niet moeilijk over. Veel van zulke meisjes kwamen uit Drenthe, Groningen of Friesland en betaalden hun vakantie door in de horeca te werken. Ze deden een avonddienst of een de dagdienst. Meestal beurtelings. Na sluitingstijd probeerde je een meisje op te vangen om mee op te lopen.

Om Briek, met zijn uiterlijk van een Frans tieneridool, werd door die meisjes strootjes getrokken. Die grieten lieten zich helemaal gaan om bij hem in de smaak te vallen. Briek sliep nooit in zijn eigen slaapzak.

Voor hem stonden de meisjes niet in de rij, maar toch, hij hoefde zelden alleen naar zijn tent. Vaak, nog vroeg in de ochtend, hoorde hij zijn vriend vragen: 'Wakker?'

Op zijn: 'Ja,' stak Briek zijn hoofd in de tent en grijnsde wat besmuikt als hij niet alleen lag. Haalde zijn schouders op en ging koffiezetten. Het was mooi.

Het water beweegt kalm. Een witte rimpeling vormt de branding. Steltlopers lopen bedrijvig langs de vloedlijn. Een paar meeuwen schelden elkaar de huid vol. Wat is hij van deze dagen wijzer geworden? Weinig, geeft hij zichzelf als antwoord. Goed, hij heeft met haar geslapen. Dat is meer resultaat als veertig jaar terug.

'Alvast een verse cappu en de krant. De croissant komt ook zo,' verstoort het meisje zijn mijmering. Het kind glimlacht allervriendelijkst. Maakt hij een verloren indruk op haar? Zo ver weg in gepeins dat hij haar niet had horen aankomen.

'Dankjewel. Mag ik je wat vragen? Ben je van hier?'

Het meisje klemt haar dienblad tegen haar borst en schuifelt iets dichterbij.

'Nee, ik woon in Coevorden.'

'Doe je vakantiewerk?'

'Ja, een paar weken nog.'

'En dan? Of ben ik te nieuwsgierig?'

'Ga ik studeren in Groningen.'

‘Echt waar? Wat ga je studeren?’

Het meisje is dus ouder dan hij dacht, maar wat een leuk open kind. Zijn sombere bui verdwijnt en maakt plaats voor opgewektheid.

‘Nederlands.’

‘Ga je op en neer?’

‘Hmmm, dat zouden mijn ouders prettig vinden,’ zegt ze met een lachje.

‘Maar ik wil op kamers. Het is serieus niet te doen, eerst met de trein naar Emmen en daarna met de bus naar de stad. Anderhalf uur is te lang.’

Ze schuift nog wat op en leunt met haar schortje tegen de tafelrand. Die geeft gelijk een donkere vochtplek af. De nachtelijke dauw heeft zich op de rand verzameld. Afgeleid ziet hij hoe het water, draad voor draad haar schortje veroverft. Het dienblad blijft tegen haar borst geklemd, terwijl ze met een doek de tafel droogwrijft. Nu kan hij de krant op de tafel leggen. Haar ouders begrijpt hij wel.

‘Ik woon in de stad,’ hoort hij zichzelf hardop zeggen. Een gedachte die zonder dat het zijn bedoeling was, zomaar autonoom zijn weg naar buiten zocht.

‘Echt?’

Uit de deuropening klinkt een zacht fluitje

‘Ik hoor dat uw croissant klaar is, momentje.’

Die nadrukkelijkheid, in het woord echt, gevolgd door een vraagteken, heeft hij veel vaker gehoord bij jonge mensen. Een generatiedingetje blijkbaar. Ze recht haar schouders en draait soepel met haar heupen als ze loopt.

Wat haalt hij in zijn hoofd om te denken dat zij hem uitdaagt door met haar batterij te draaien. Gegeneerd keert hij zijn gezicht naar de zee. Dat wiegen van haar heupen hoeft hij niet te zien. Een sigaret zou hem een houding geven, maar hij rookt al jaren niet meer.

‘De croissant.’

Hoort hij achter zich.

Het zou bot zijn om zich niet om te draaien en zeggen: ‘Zet maar neer.’ Maar dat is niet beschaafd.

‘Luister eens..., blijf even staan. Ik heb kamers genoeg. Bel me maar. Hier is mijn kaartje. Als het je ouders geruststelt, wil ik wel kennis met hen maken.’

Het meisje trekt het kaartje tussen zijn vingers uit, leest en zegt: ‘Wat een leuke naam hebt u. Ik zal erover nadenken. Dank u wel, voor het aanbod.’

Bij het weglopen trommelt ze ritmisch met haar vingers op het dienblad, stapt door de deur en ze is weg.

Bedachtzaam kauwt hij op de croissant en neemt een slok van zijn cappuccino. Het wordt tijd voor een wandeling langs de vloedlijn. Precies op de scheiding tussen nat en droog. Tussen zoet en zout. Zijn kop moet leeg voordat het strand vol komt te liggen met rumoerige zonzonaanbidders. Uit zijn portefeuille zoekt hij een tientje en legt dat onder het schoteltje van zijn kopje. Een tientje moet genoeg zijn. Naar binnen lopen, betalen en gedag zeggen zou te opdringerig lijken.

Als hij drie uur later voldaan en met een goed humeur zijn huisje binnenstapt, bedenkt hij, wat stom, hij had naar haar naam moeten vragen. Niet dat hij verwacht dat zij gaat bellen, maar toch...

De dichter

Ester vermijdt hem aan te kijken en hij durft haar niet te vragen: ‘Waarom kijk je me niet aan?’

De lege borden staan vuil en nutteloos op tafel.

Zij vraagt niet: ‘Ik ga afruimen, help je mee?’

Dat zou zijn aanwezigheid hier bij haar aan tafel gewoner maken.

Rond haar mond is vaag een glimlach te zien. Esther kijkt dromerig in het oneindige. Haar handen liggen op tafel en wriemelen wat aan het tafelkleed. Het ongemak groeit per seconde. Hoe moet hij dit zwijgen interpreteren? Vanmiddag leek alles nog zo simpel. Esther douchte en dat hield een belofte in. Een aanwijzing voor een nacht samen. Want een vrouw doucht vooraf. Wat een paar weken